

**Вести от NNTDD:
80 годишен юбилей
на ст.н.с. д-р инж. Александър Данаилов Скордев**

Роден на 27.6.1940 г. в гр. Казанлък. След обучение във ВМЕИ (сега Технически университет) София и в Ленинградския електротехнически институт (сега Петербургски държавен електротехнически университет) получава през 1966 г. квалификация инженер електрофизик със специалност Електроакустика и ултразвукова техника и специализация по ултразвуков безразрушителен контрол.

През 1975 г защитава в Русия кандидатска (сега докторска) дисертация по приложение на нормалните ултразвукови вълни под ръководството на световно-известния учен проф. Л.Г. Меркулов. Старши научен сътрудник II степен по „Методи за изпитване на материалите, изделията и съединенията“ в Централен машиностроителен институт, София, от 1978 г. Сертифициран дефектоскопист III ниво по ултразвукови и радиационни методи съгласно сертификационните схеми на ISO 9712, EN 473 и EN 4179.

Трудова дейност: 34 години работи в ЦНИИТМАШ София и неговите правоприменици в създаденото от ст.н.с. Славчо Попов научно-приложно звено по контрол без разрушаване и заема различни ръководни позиции в продължение на 24 години. Ръководил над 200 теми. Активно участва в създаването на българското дефектоскопно машиностроене и уредостроене и неговата продукция. Ръководител на Школата по дефектоскопия на Висш учебен център „КВАЛИМА“ от 1989 г. до 2000 г. Управител на „СКОРДЕВ“ ЕООД от 2000 г. – издателство за учебна литература по NDT. Преподавател и гост доцент във Школата по дефектоскопия, ВМЕИ София, ТУ Варна, Центъра по обучение на БАН, Школата по дефектоскопия в Института по механика при БАН и други. Като водещ преподавател по ултразвуков и радиационен безразрушителен контрол и по основи на безразрушителния контрол е обучавал по теория и практика повече от 3000 дефектоскописти с I, II и III ниво, над 200 студенти, 6 аспиранти, над 15 дипломанти и над 35 специализанти. Водещ на 3 персонални мастеркласове (2017г.-2018г.) „Европейско техническо законодателство и съвременни изисквания към системата за NDT“ за украинските ръководители и специалисти по NDT. От 2000 г. е създател и активен участник в обучението от работодателя в АЕЦ Козлодуй. Създател и участник в дейността на аварийен екип за ликвидиране на аварии с гамадефектоскопи към Централната лаборатория по ядрена дефектоскопия (ЦЛЯД) в СИМЕ (едно от имената на Централния машиностроителен институт).

От 2007 г. е ръководител на Сертификационния център за персонала по контрол без разрушаване (СЦР по КБР) към Националното научно-техническо дружество по дефектоскопия, акредитиран от ИА „Българска служба за акредитация“ и признат от EF NDT и Българския национален авиационно космически борд по контрол без разрушаване. Създава база от въпроси и задачи за изпити по основните методи за контрол без разрушаване по всички сертификационни схеми. Осигурява пазари на услугите на Центъра в Украйна, Сърбия, скандинавските страни, Италия, Гърция, Унгария и др. Под ръководството на Александър Скордев СЦП по КБР е сертифицирал около 600 кандидата и е издал над 9000 сертификата, в т.ч. и периодически за всеки кандидат през 5 години. Ръководил над 9000 процедури за сертификация, продължаване и ресертификация.

Специализирал европейско техническо законодателство, радиационна защита и одит на изпитвателни лаборатории и на органи за контрол и приложение на методите без разрушаване за културното наследство

От 1995 г. е експерт на Националното НТД по дефектоскопия (24 год.), от 2013 г. Национален експерт по специалност „Контрол и изпитване без разрушаване“ на НТС по машиностроене (6 год.).

Общ трудов стаж 54 години, в т.ч. и след пенсионирането през 2000 г.

Публикации: 6 монографии, над 180 публикувани статии, 9 учебника на хартиен носител с 12 преработени издания, 25 учебника и издания на електронен носител, 6 технологични пособия, над 25 публикувани доклада, 20 БДС и др.

Основни приноси: формиране и утвърждаване на националната система по контрол и изпитване без разрушаване, внедряване и развитие на ултразвуковия безразрушителен контрол, организиране на кризисния екип за радиационни аварии с гамадефектоскопи, създаване и поддържане на европейско ниво на стандартизацията и управление на качеството на безразрушителния контрол в България, внедряване на европейски пазарен инструментариум в системата за контрол и изпитване без разрушаване в България, създаване и издаване на Летопис (2017 г.) и написване на историография на българския контрол и изпитване без разрушаване, популяризиране на продукцията на българското дефектоскопно машиностроене (до 1993 г.) и други.

Научни приноси: дифракция на вълните на Ламб от канали, създаване и развитие на унификацията на технологичните процеси за безразрушителен контрол на нецялостности (типизирани процеси за контрол), характеристики на качеството на процесите за контрол без разрушаване, безразрушителната характеристика и формулиране на същността и частите на системата за контрол и изпитване без разрушаване и други. Създател на ново научно направление – основи на контрола и изпитването без разрушаване (оригинален е-учебник) и пионер в направлението за характеристика на индикациите.

Обществена дейност: представлява България в ICNT, ECNDT, EFNDT и TC 135 „NDT“ на ISO. Създател на ТК по стандартизация 24 „Безразрушителен контрол“. Активно участва в дейността и ръководи българските обществени организации по дефектоскопия и машиностроене. Основател и член на Българския национален авиационно-космически борд по NDT. Удостоен е с медал „За заслуга“, носител на наградите на името на Славчо Попов и на проф. Асен Златаров, златни значки и медали за принос в техническия прогрес и труда, сертификати за приноси у нас и в чужбина. Почетен член на ФНТС, НТС по машиностроене и Националното НТД по дефектоскопия. Почетен председател на ННТДД и на НТС по машиностроене. Почетен член на ISRANT. Организатор на конференции и семинари по дефектоскопия в България до 2002 г. и активен участник в организирането и провеждането на конференциите по дефектоскопия и Дните на безразрушителния контрол досега.